

Document de ședință

B8-0501/2018

22.10.2018

PROPUNERE DE REZOLUȚIE

depusă pe baza declarației Vicepreședintelui Comisiei/Înaltului Reprezentant al Uniunii pentru afaceri externe și politica de securitate

în conformitate cu articolul 123 alineatul (2) din Regulamentul de procedură

referitoare la uciderea jurnalistului Jamal Khashoggi în consulatul saudit din Istanbul
(2018/2885(RSP))

Ángela Vallina, Marie-Christine Vergiat, Sabine Lösing, Maria Lidia Senra Rodríguez, Malin Björk, Patrick Le Hyaric, Eleonora Forenza, Merja Kyllönen, Marie-Pierre Vieu, Barbara Spinelli, Luke Ming Flanagan, Helmut Scholz, Paloma López Bermejo, Kateřina Konečná, Sofia Sakorafa, Nikolaos Chountis, Marisa Matias, Dimitrios Papadimoulis, Stelios Kouloglou, Kostadinka Kuneva, Martina Michels, Younous Omarjee, Miguel Urbán Crespo, Tania González Peñas, Xabier Benito Ziluaga, Estefanía Torres Martínez, Lola Sánchez Caldentey, Martin Schirdewan
în numele Grupului GUE/NGL

Rezoluția Parlamentului European referitoare la uciderea jurnalistului Jamal Khashoggi în consulatul saudit din Istanbul (2018/2885(RSP))

Parlamentul European,

- având în vedere declarația purtătorului de cuvânt al Secretarului General al ONU, din 19 octombrie 2018, privind moartea lui Jamal Khashoggi,
- având în vedere declarația președintelui Grupului de lucru al ONU pentru disparițiile forțate sau involuntare, Bernard Duhaime, din 18 octombrie 2018,
- având în vedere declarația din 16 octombrie 2018 a Înalțului comisar al ONU pentru Drepturile Omului, Michelle Bachelet, în care aceasta îndeamnă Arabia Saudită să dezvăluie tot ce știe despre dispariția lui Jamal Khashoggi,
- având în vedere articolul 41 din Convenția de la Viena privind relațiile diplomatice din 1961 și articolul 55 din Convenția de la Viena privind relațiile consulare din 1963,
- având în vedere observațiile formulate de VP/ÎR Federica Mogherini la 9 și 15 octombrie, și, în special, declarația sa din 20 octombrie 2018 cu privire la recente evoluții în ceea ce privește cazul jurnalistului saudit Jamal Khashoggi,
- având în vedere Pactul internațional cu privire la drepturile civile și politice (PIDCP),
- având în vedere Convenția internațională privind protecția tuturor persoanelor împotriva disparițiilor forțate,
- având în vedere Convenția ONU împotriva torturii și altor pedepse ori tratamente cu cruzime, inumane sau degradante,
- având în vedere articolul 19 din Declarația Universală a Drepturilor Omului, care protejează libertatea de opinie și de exprimare, și articolul 5, care prevede că nimeni nu va fi supus torturii sau pedepselor ori tratamentelor crude, inumane sau degradante,
- având în vedere Carta arabă a drepturilor omului, care la articolul 32 alineatul (1) garantează dreptul la informații și libertatea de opinie și de exprimare, iar la articolul 8 interzice tortura fizică sau psihologică sau tratamentele crude, degradante, umilitoare sau inumane,
- având în vedere Culegerea privind Arabia Saudită din 30 august 2018 realizată de Oficiul Înalțului Comisar al Națiunilor Unite pentru Drepturile Omului în perspectiva celei de a treizeci și una sesiuni a Grupului de lucru privind evaluarea periodică universală din cadrul Consiliului pentru Drepturile Omului, care va avea loc în perioada 5-16 noiembrie 2018,
- având în vedere rezoluțiile sale anterioare privind Arabia Saudită, în special cele din 11 martie 2014 referitoare la Arabia Saudită, la relațiile sale cu UE și la rolul său în

Orientul Mijlociu și Africa de Nord¹, din 12 februarie 2015 referitoare la cazul lui Raif Badawi², din 8 octombrie 2015 referitoare la cazul lui Ali Mohammed al-Nimr³ și din 31 mai 2018 referitoare la situația apărătorilor drepturilor femeilor din Arabia Saudită⁴,

- având în vedere rezoluțiile sale anterioare privind situația din Yemen, adoptate la 25 februarie 2016⁵ și la 30 noiembrie 2017⁶, precum și cea din 4 octombrie 2018, în care se solicită un embargo asupra comerțului cu arme împotriva Arabiei Saudite⁷,
 - având în vedere calitatea de membru a Arabiei Saudite în Consiliul ONU pentru Drepturile Omului,
 - având în vedere Poziția comună 2008/944/PESC a Consiliului din 8 decembrie 2008 de definire a normelor comune care reglementează controlul exporturilor de tehnologie și echipament militar⁸,
 - având în vedere articolul 123 alineatul (2) din Regulamentul său de procedură,
- A. întrucât jurnalistul saudit Jamal Khashoggi a dispărut după ce a fost văzut ultima dată intrând în consulatul saudit din Istanbul la 2 octombrie 2018; întrucât regimul saudit a diseminat timp de peste două săptămâni versiuni contradictorii și nesincere cu privire la soarta dlui Khashoggi și a negat orice implicare în dispariția acestuia;
- B. întrucât în mass-media din Turcia au apărut informații extrem de îngrijorătoare care sugerează că acesta a fost torturat înainte de a fi executat extrajudiciar într-un omor sponsorizat de stat și care implică autoritățile saudite, inclusiv funcționari din cercul apropiat al Prințului Moștenitor Mohammad bin Salman; întrucât regimul saudit a admis în cele din urmă, la 19 octombrie, că Khashoggi a fost ucis la scurt timp după intrarea în ambasada saudită, dar a pretins că a murit într-o „bătaie cu pumni” cu funcționari saudiți, după izbucnirea unei bătaii între Jamal Khashoggi și persoanele care l-au întâlnit la consulat și că „discuțiile (...) au condus la o bătaie, care a condus la moartea acestuia”;
- C. întrucât, potrivit Convenției de la Viena privind relațiile diplomatice, „clădirile misiunii nu trebuie să fie folosite în vreun fel incompatibil cu funcțiile misiunii, așa cum este prevăzut în prezenta Convenție sau în alte norme de drept internațional general”;
- D. întrucât, după dispariția dlui Khashoggi, regimul saudit a depus eforturi pentru a împiedica desfășurarea unei anchete prompte, minuțioase, eficace, imparțiale și transparente; întrucât investigatorilor nu li s-a permis să examineze în interiorul consulatului saudit până la 15 octombrie 2018, în urma încheierii unui acord cu autoritățile turce, și întrucât accesul la reședința consulului general a fost acordat la 17 octombrie 2018; întrucât consulul general, Mohammad al-Otaibi, a prăsit țara la 16

¹ JO C 378, 9.11.2017, p. 64.

² JO C 310, 25.8.2016, p. 29.

³ JO C 349, 17.10.2017, p. 34.

⁴ Texte adoptate, P8_TA(2018)0232.

⁵ JO C 35, 31.1.2018, p. 142.

⁶ JO C 356, 4.10.2018, p. 104.

⁷ Texte adoptate, P8_TA(2018)0383.

⁸ JO L 335, 13.12.2008, p. 99.

octombrie 2018;

- E. întrucât, în ultimele luni, Prințul Moștenitor Mohammad bin Salman a coordonat o reprimare generalizată a apărătorilor drepturilor omului, a activistelor, a juriștilor, jurnaliștilor, savanților și scriitorilor, care s-a intensificat din momentul în care acesta a început să-și consolideze controlul asupra instituțiilor de securitate din țară; întrucât jurnaliști și activiști saudiți pentru drepturile omului stabiliți în străinătate au păstrat tăcerea în ultimele luni din cauza unor amenințări la adresa familiilor lor din Arabia Saudită;
- F. întrucât legea privind combaterea terorismului din Arabia Saudită din 2014 conține o definiție extrem de largă a terorismului, care permite incriminarea actelor de exprimare pașnică și luarea în custodie publică a persoanelor pentru o perioadă de până la 90 de zile, fără ca acestea să aibă acces la membrii familiei sau la consiliere juridică, privându-le astfel de garanții juridice împotriva torturii;
- G. întrucât statele au obligația de a adopta toate măsurile necesare pentru prevenirea torturii, a disparițiilor forțate și a altor încălcări grave ale drepturilor omului, de a ancheta presupusele acte care constituie astfel de crime și de a aduce în fața justiției persoanele suspectate de comiterea lor;
- H. întrucât Comitetul contra torturii din cadrul ONU și-a exprimat îngrijorarea cu privire la relatări privind existența unor locuri secrete de detenție și la absența unei instituții independente care să efectueze vizite periodice și neanunțate la toate locurile de detenție din Arabia Saudită;
- I. întrucât Grupul de lucru al ONU pentru disparițiile forțate și-a exprimat profunda îngrijorare cu privire la utilizarea pe scară tot mai largă a disparițiilor forțate în ultimii ani în vederea extragerii de probe și a finalizării anchetelor în afara protecției legii și că acest lucru implică adesea constrângere și tortură; întrucât practica unor state de a răpi persoane dincolo de propriile frontiere, cu sau fără consimțământul statului gazdă, este utilizată pentru a reprima opoziția politică sau pentru presupusa combatere a terorismului;
- J. întrucât situația drepturilor omului în Arabia Saudită rămâne extrem de alarmantă, în special în ceea ce privește lipsa drepturilor democratice, discriminarea împotriva femeilor și existența pedepsei corporale și a pedepsei cu moartea;
- K. întrucât interzicerea torturii și a pedepselor sau tratamentelor crude, inumane sau degradante este nu numai inclusă în toate instrumentele internaționale și regionale din domeniul drepturilor omului, dar constituie și o normă a dreptului internațional cutumiar care, prin urmare, este obligatorie pentru toate statele, indiferent dacă au ratificat sau nu acordurile internaționale relevante;
- L. întrucât pedeapsa cu moartea se aplică în continuare în Arabia Saudită pentru o mare varietate de infracțiuni; întrucât regimul a efectuat în mod oficial 146 de execuții în 2017; întrucât au loc execuții publice și persoanele executate pot fi crucificate și expuse publicului;
- M. întrucât Arabia Saudită prevede pedepse cu privire la o serie de infracțiuni, cum ar fi

pedeapsa cu moartea pentru blasfemie, omor, acte de homosexualitate, furt sau trădare, precum și moartea prin lapidare pentru adulter sau amputarea pentru banditism;

- N. întrucât în Arabia Saudită drepturile femeilor sunt încălcate, femeia fiind considerată inferioară bărbatului și aflată sub controlul unui bărbat din familia sa, fără să aibă libertatea de a lua decizii în mod autonom, cum ar fi aceea de a ieși din casă sau de a călători; întrucât, în pofida anunțării unor măsuri foarte limitate de acordare a unor drepturi femeilor, persistă un sistem de tutelă exercitată de bărbați, care permite ca femeile să fie supuse detenției arbitrare în cazul în care un tutore pretinde că este vorba despre nesupunere; întrucât femeile saudite sunt discriminate în viața publică și în spațiul public, iar practicile dăunătoare, inclusiv căsătoriile între copii și cele forțate, codul vestimentar obligatoriu pentru femei și poligamia persistă în această țară;
- O. întrucât tratamentul aplicat unui număr mare de lucrători imigranți este foarte îngrijorător, în special cei care lucrează în sectorul construcțiilor, sau ca ajutoare casnice, în cazul cărora condițiile de muncă sunt similare sclaviei și includ munca prestată de copii; întrucât dispozițiile discriminatorii împotriva lucrătorilor străini persistă în dreptul muncii din Arabia Saudită; întrucât aproximativ 500 000 de lucrători casnici fără acte din Indonezia se confruntă în prezent cu o situație de vulnerabilitate extremă în Arabia Saudită;
- P. întrucât coaliția condusă de Arabia Saudită și sprijinită de Statele Unite ale Americii, Emiratele Arabe Unite, Bahrain, Kuwait, Iordania, Maroc și Sudan reprezintă principala cauză de deces în cazul populației civile yemenite și este răspunzătoare de o criză umanitară dramatică în Yemen; întrucât această coaliție a comis grave încălcări ale dreptului umanitar, inclusiv bombardarea unor spitale și școli, care au dus la moartea a mii de civili, în special femei și copii; întrucât Organizația Națiunilor Unite a acuzat Arabia Saudită de săvârșirea unor crime de război în Yemen;
- Q. întrucât, în afară de sprijinul ferm acordat de SUA, Arabia Saudită se bazează, de asemenea, pe sprijinul multor state membre ale UE, inclusiv Regatul Unit, Franța și Spania, care au relații politice strânse cu Arabia Saudită, privind, în special, securitatea și apărarea; întrucât UE este cel mai mare partener comercial al Arabiei Saudite, revenindu-i peste 16 % din comerțul total; întrucât un număr mare de întreprinderi din UE sunt investitori în economia saudită, în special în industria petrolieră a țării, iar Arabia Saudită este o piață importantă pentru exporturi de bunuri industriale ale UE în domeniul precum apărarea, transporturile, industria autovehiculelor și exporturile în domeniul medical și al substanțelor chimice; întrucât Arabia Saudită este al doilea mare importator de arme din întreaga lume și aproximativ 60 % dintre armele pe care le importă sunt produse în UE;
- R. întrucât, la 22 ianuarie 2015, Regele saudit Salman a ajuns pe tronul unei monarhii ereditare, feudale, absolute, fără un parlament ales; întrucât Arabia Saudită are o populație de 28 de milioane de locuitori, inclusiv 9 milioane de cetățeni străini; întrucât Arabia Saudită joacă un rol principal în finanțarea, diseminarea și promovarea la nivel mondial a unei interpretări deosebit de riguroase a Islamului care a inspirat organizații teroriste,
- I. condamnă cu fermitate uciderea extrajudiciară a lui Jamal Khashoggi de către funcționari saudiți, în consulatul saudit din Istanbul; transmite condoleanțe logodnicei

sale, familiei și prietenilor săi; solicită o anchetă internațională promptă, minuțioasă, transparentă, independentă și imparțială a condițiilor decesului domnului Khashoggi;

2. regretă utilizarea de către Arabia Saudită a clădirii unei misiuni diplomatice pentru a săvârși o crimă, ceea ce constituie o încălcare a obligațiilor care îi revin în temeiul Convenției de la Viena privind relațiile diplomatice; reamintește că statele sunt responsabile, în temeiul dreptului internațional, de actele comise de agenții sau funcționarii lor sau atunci când se află în exercitarea autorității lor ; solicită asumarea pe deplin a răspunderii de către statul saudit; susține solicitarea adresată de Înalțul Comisar al ONU pentru Drepturile Omului de a ridica imunitatea oricărui funcționar saudit care ar putea fi implicați;
3. deplânge profund versiunile contradictorii și nesincere referitoare la soarta lui Jamal Khashoggi diseminate de către autoritățile saudite; își manifestă uimirea cu privire la faptul că, potrivit mass-mediei europene, 15 saudiți, printre care Maher Abdulaziz Mutreb, o rudă a Prințului Moștenitor, au ajuns la Istanbul în dimineața asasinării lui Jamal Khashoggi și că majoritatea acestora au mers imediat la consulat, înainte de a pleca, la sfârșitul după-amiezii; de asemenea, este surprins că, potrivit acelorași surse, personalul consular a primit o jumătate de zi liberă pentru după-amiaza respectivă; consideră că toate acestea ar putea constitui un set de elemente de probă care sunt cel puțin îngrijorătoare; prin urmare, îndeamnă regimul să coopereze pe deplin cu o comisie internațională independentă de anchetă, pentru a soluționa acest caz în transparentă și claritate depline și pentru a face public locul în care se află rămășițele lui Jamal Khashoggi;
4. invită autoritățile saudite să semneze și să ratifice Convenția internațională pentru protecția tuturor persoanelor împotriva disparițiilor forțate; reamintește autorităților saudite obligațiile internaționale care le revin în temeiul dreptului internațional, în special în ceea ce privește interzicerea torturii, astfel cum au fost consacrate în primul rând în Convenția ONU împotriva torturii și altor pedepse ori tratamente cu cruzime, inumane sau degradante, care a fost semnată și ratificată de Arabia Saudită;
5. condamnă cu fermitate încălcările pe scară largă ale drepturilor omului comise de Regatul Arabiei Saudite și invită autoritățile saudite să pună capăt aplicării actuale a pedepsei corporale împotriva persoanelor care au fost condamnate, inclusiv biciuirea/priponirea și amputarea; îndeamnă Arabia Saudită să își apropie legislația națională de standardele internaționale în domeniul drepturilor omului;
6. solicită autorităților saudite să stopeze pedeapsa inacceptabilă a lui Raif Badawi și să îl elibereze imediat, împreună cu toți prizonierii de conștiință, inclusiv apărătoarele drepturilor fundamentale ale femeii Loujain al-Hathloul, Iman al-Nafjan, Aziza al-Youssef, Samar Badawi, Nassima al-Sada, Nassima al-Sada și alte femei care au fost reținute în mod arbitrar, fără a fi puse sub acuzare, de la începutul recentului val de arestări din luna mai;
7. își exprimă cea mai profundă îngrijorare cu privire la procesul a cinci persoane care va avea loc în fața instanței de combatere a terorismului a Arabiei Saudite, printre care se numără tânăra Israa al Ghomgham și soțul acesteia, Moussa al-Hasshem, care așteaptă pedeapsa cu moartea pur și simplu pentru că au participat la proteste în provincia estică; condamnă faptul că cel puțin patru resortisanți saudiți sunt condamnați la moarte pentru

infrapecuni comise atunci c2nd aveau mai pu0in de 18 ani;

8. de asemenea, subliniaz2 opozi0ia sa fa02 de pedeapsa cu moartea 2n toate cazurile, indiferent de natura infrapecunii; reitereaz2 apelul s2u pentru abolirea universal2 a pedepsei cu moartea 2i solicit2 un moratoriu imediat privind executarea pedepselor cu moartea 2n Arabia Saudit2; condamn2 aplicarea 2n continuare a pedepsei cu moartea pentru ceea ce sunt considerate 2n 0ar2 a fi o mare varietate de infrapecuni, printre care homosexualitatea, infrapecuniile legate de droguri, apostazia, magia 2i vr2jitoria;
9. regret2 c2, 2n pofida ratific2rii din octombrie 2004 a Conven0iei Organiza0iei Na0iunilor Unite privind eliminarea tuturor formelor de discriminare 2mpotriva femeilor (CEDAW), 2n practic2 femeile saudite se confrunt2 2nc2 cu multiple forme de discriminare, spre exemplu 2n via0a privat2, cu privire la aspecte ce 0in de ocuparea for0ei de munc2, participarea la via0a public2, subordonarea fa02 de b2rba0i, violen0a domestic2 generalizat2, sau prin restric0ionarea libert20ii lor de circula0ie 2i a libert20ii de alegere a partenerului/partenerei; condamn2 incriminarea femeilor care sunt victime ale violurilor 2i ale exploat2rii sexuale, 2ntruc2t nu sunt protejate ca victime, ci mai degrab2 sunt judecate ca fiind prostituate;
10. invit2 autorit20ile saudite s2 amelioreze condi0iile de munc2 2i tratamentul lucr2torilor imigran0i, acord2nd o aten0ie deosebit2 situa0iei femeilor care lucreaz2 ca ajutoare casnice, care sunt expuse 2n special riscului de violen02 sexual2, precum 2i eradic2rii muncii copiilor;
11. condamn2 faptul c2, 2n ciuda numeroaselor 2nc2lc2ri ale drepturilor omului 2n Arabia Saudit2, 2i 2n pofida finan02rii de c2tre aceast2 0ar2 a grup2rilor teroriste, Arabia Saudit2 r2m2ne principalul aliat al Statelor Unite 2i al statelor membre ale UE 2n regiune; regret2 politica standardelor duble a UE care men0ine un tratament ipocrit 2i preferen0ial fa02 de Arabia Saudit2, motivat de interesele economice 2i geostrategice ale UE 2i de dependen0a sa de petrol; atrage aten0ia asupra rela0iei str2nse 2i cunoscute public care exist2 2ntre unele guverne europene, 2i 2n special familia regal2 spaniol2, 2i dinastia Al Saud, precum 2i asupra intereselor lor comune;
12. denun02 pozi0ia ipocrit2 a administra0iei SUA 2n acest caz 2i inten0ia sa de a men0ine acordul privind armele 2ntre SUA 2i Arabia Saudit2; invit2 UE s2 pun2 cap2t rela0iilor sale privilegiate cu Arabia Saudit2 2i s2 stopeze orice acord comercial cu aceast2 0ar2, at2t timp c2t continu2 s2 comit2 2nc2lc2ri pe scar2 larg2 ale drepturilor omului;
13. condamn2 interven0ia Arabiei Saudite 2i a alia0ilor s2i 2n Yemen 2i este profund 2ngrijorat de criza umanitar2 din aceast2 0ar2 2i, 2n special, de blocada for0elor de coalitie care 2mpiedic2 fluxul ajutorului umanitar;
14. regret2 profund efectele destabilizatoare ale v2nz2rilor de arme de c2tre unele state membre ale UE, cum ar fi Spania, Regatul Unit, Fran0a, Germania 2i Suedia, c2tre Regatul Arabiei Saudite; reitereaz2 solicitarea adresat2 tuturor statelor membre ale UE de a stopa v2nzarea de echipamente militare 2i de armament c2tre Arabia Saudit2, av2nd 2n vedere 2nc2lc2rile grave ale dreptului umanitar interna0ional comise 2n Yemen; invit2 statele membre ale UE s2 respecte Tratatul privind comer0ul cu arme din 2 aprilie 2013 2i Pozi0ia comun2 a Consiliului Uniunii Europene din 8 decembrie 2008;

15. reamintește conducerii saudite angajamentul pe care și l-a luat de a „respecta cele mai înalte standarde de promovare și protejare a drepturilor omului” atunci când a solicitat și obținut calitatea de membru al Consiliului pentru Drepturile Omului al ONU în 2013; regretă profund faptul că unele state membre ale UE au votat în favoarea acestei aderări și, de asemenea, a aderării Arabiei Saudite la Comisia ONU privind statutul femeilor, în pofida faptului că această țară încalcă în mod continuu drepturile omului și, în special, drepturile femeii; îndeamnă statele membre ale UE să promoveze, în cadrul ONU, anularea statutului de membru al Arabiei Saudite în Consiliul ONU pentru Drepturile Omului;
16. încredințează Președintelui sarcina de a transmite prezenta rezoluție Consiliului, Comisiei, Vicepreședintelui Comisiei / Înalțului Reprezentant al Uniunii pentru afaceri externe și politica de securitate, Secretarului General al ONU, Oficiului Înalțului Comisar al Națiunilor Unite pentru Drepturile Omului, Adunării Parlamentare a Consiliului Europei, Comisiei arabe pentru drepturile omului și Regelui și Guvernului Arabiei Saudite.